కథా నిలయం
5309
శ్రీకాకుళం

నాకు తెలిసిన కథ

వాచీ చూచుకున్నాను. పన్నెండున్నరయింది.

రోడ్డంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది. ఈ రోడ్డు చూడటానికి చాలా అందంగా ఉంది. నిలబడ్డ చోటునుంచి ఎడం పక్కన ఒక మైలు పొడుగునా రోడ్డు స్పష్టంగా కనుపిస్తోంది. అక్కడక్కడ చిన్న చిన్న గుంటలు లేకుండా ఉంటే ఆ తారురోడ్డు యింకా అందంగా వుండేది. రోడ్డు పక్కగా ఫర్లాంగుకి ఒక్కటి చొప్పున పెద్ద పెద్ద చెట్లు తప్పించి నీడలిచ్చే చల్లని చోటు చెప్పుకునేందుకేమీ లేదు.

చాలా దూరంగా ఉన్న పొలాల నుండి వచ్చే చిన్నసైజు రణగొణధ్వని మినహాయించి మరింకో శబ్దం వినిపించడంలేదు. ఎండ తీక్షణంగా వుంది. మేనెల ఎండలు ఈ ప్రాంతంలో దారుణంగానే వుంటాయిట. ఆగి ఆగి వచ్చే వర్షంకంటే తీవ్రమైన ఎండపట్ల ఒక విధమైన అభిమానంగల నాకూ ఈ ఎండని చూస్తూంటె చిరాకు కలుగుతోంది. చేతిలో ఉన్న జేబురుమాలు బాగా తడిసిపోయింది. యిలాంటప్పుడు టర్కీటవలు వెంటనుంటే ఎంత బాగుండేదోగదా!

1963, ఆగస్టు—భారతి

బస్సు వచ్చేజాడ కనిపించడంలేదు. అక్కడికి దగ్గర్లోవున్న స్టేషన్లో రైలుదిగి మట్టిరోడ్డు వెంట నడిచి ఈ రోడ్డు చేరుకుంటూండ గానే ఒక బస్సు రావడంగూడా జరిగింది. మరో బస్సు రావడానికి ఎంతసేపు పడుతుందో ఏమిటోగదా ఖర్మం.

ఈ రోడ్డుగానీ, దగ్గర్లో ఉన్న రైలుస్టేషనుగానీ, నేను వెళ్ళ బోయే ఊరుగానీ నా కింతకు మునుపు తెలీవు. అంత అవసరమొస్తుం దని నే నెప్పుడూ అనుకోలేదు. రెండు రోజుల క్రితం కేంప్‌నుంచి అద్దెగదికొచ్చేను. గదిలో రాజేశ్వరి రాసిన ఉత్తరం కనిపించింది. అది గదిని చేరుకుని అప్పటికి వారం రోజులై వుంటుంది. కేంప్‌లో వుండ టంవల్ల నాకు తెలిసిందికాదు. లేకపోతే వారం రోజుల క్రితమే, బిక్కు బిక్కుమనే ఈ రోడ్డుమీద ఇలాగే నిలబడి వుండేవాడిని.

రాజీ ఉత్తరాలకీ, రాజీమాటకీ విలువ వుంది. రాజీ నాకు దూర మైనా, నాపట్ల ఆమెకు అలక్ష్యభావ మేర్పడినా ఆమెను గౌరవించ డంలో నా లోపమెన్నడూ లేదు.

ఆమె దేనికీ, ఎప్పుడూ భయపడలేదు. భయపడదు. అలాటి రాజీని ఒక్కసారిగా పిరికితనం ఆవరించింది. ఈ ఉత్తరంలో తన పిరికితనా న్నంతా వ్రాసుకుంది. ఆమె వ్రాసిన ఉత్తరం చదివి కలత చెందడం యిదే మొదటిసారి.

సరిపోయేంత నీడనిచ్చే ఈ చెట్టులేకపోతే ఇంకెంత యిబ్బంది పడిపోయేవాడినో. దిగులూ, కాస్త భయంకూడా కలిగేవి. ఎండ నిప్పులు చెరుగుతోంది. వయస్సులోవున్న నేనే ఈ ఎండకి ఇంత తల్లడిల్లి పోతు న్నానుగదా, అదే ఎండలో వయస్సు మళ్ళిన మనిషెవరైనా నా స్థితిలో వుంటే ?

నేనేనాడూ ఈ ఎండలూ, వడగాల్పులూ వగైరాల గురించి పట్టిం

చుకోలేదు. అదవా ఆ విషయాలెవరైనా నా దగ్గర తీసుకొస్తే చెవొగ్గి వినేవాడినీకాదు. ఎండల గురించి గొప్పగా చెప్పుకునే వాళ్ళ మాటమీద నాకు విశ్వాసం లేకపోగా చులకన భావమూ కలిగేది. అలాటిది నేనీనాడు అనుభవిస్తోన్న శ్రిమని గమనిస్తూంటే నాపై నాకే జాలికలిగింది. నవ్వు కున్నాను.

జేబులోంచి సిగరెట్టు తీసి ముట్టించేను. ఒక పర్యాయం రోడ్డు వైపు చూసేను. ఎక్కడా బస్సువచ్చే జాడ కనుపించదంలేదు. చెట్టు మొదట్లో చోటుచేసుకుని కూర్చున్నాను.

వాళ్ళ ఊరుకెలా చేరుకోవాలో ఉత్తరంలో విపులంగా వ్రాసింది రాజీ. మా ఊరునుంచి పదిమైళ్ళు బస్సుమీదొచ్చి అక్కడ రైలెక్కి దాదాపు ఏభైమైళ్ళు ప్రయాణంచేసి ఇక్కడదిగి, మళ్ళా ఇక్కడ్నుంచి పాతిక చిల్లరమైళ్ళు రాబోయే బస్సుమీద వెళ్ళాలిట. మరీ చిన్న పిల్లా డికి చెప్పినట్టు ఈ వివరాలన్నీ దేనికసలూఅని మొదట్లో అనుకున్నాను. గానీ, ఈ ప్రయాణంలో ముఖ్యంగా ఇక్కడ ఇంత అవస్థపడాలని తెలుస్తే అలా కొట్టిపారేసే వాడినికాదు.

మా ఊర్లో కాఫీతాగి తెల్లవారుఝామునే బయలుదేరాను. ఆ కాఫీ నీళ్ళు తప్పించి దార్లో మరేమీ పుచ్చుకోనేలేదు. ఇప్పుడు తెలుస్తుంది ఆకలిబాధ। ఎన్ని సిగరెట్లు కాలుస్తే మాత్రిం ఏంలాభం ?

వెంటనే మరో భయంకరమైన ఆలోచన తట్టింది. ఇలా సిగరెట్టు మీద సిగరెట్టు తగలేస్తే, మిగిలున్న రెండు సిగరెట్లూ అయిపోడానికి సరిగ్గా పదినిముషాలు పట్టదు. అవి కాస్తా గల్లంతైన మీదట, కొను క్కుందామనుకున్నా ఈ అడవిలో ఎవరమ్ముతారు. ఈ ఆలోచనరాగానే, కాల్చే సిగరెట్టుని కాస్త తాపీగా కాల్చడం ప్రారంభించేను.

పాపం....రాజేశ్వరి అక్కడెంత భయపడుతున్నదోగదా....చిన్న విషయాలని భూతద్దంలోంచి చూడటం రాజేశ్వరి కిష్టంలేదని నాకు

తెలుసు. అలాటిది నన్ను వెంటనే ఉన్నపళంగా వచ్చేయమని రాసిందంటే అక్కడ పరిస్థితి ఎలాగుందో గదా.

భాస్కరాన్ని ఒక్కసారే చూశాను. అయితే మాత్రం మరిచిపోలేని మనిషి. రాజీ పెళ్ళయిన కొత్తలో ఇద్దరూ మదరాసు వెడుతూ ఒకరాత్రి భవదీయుడి ఆతిథ్యం పొందారు. అతన్ని పరిచయం చేసింది రాజీ. వాళ్ళిద్దరూ నాతో గడిపిన ఆకొద్ది గంటలూ మరో జన్మలోకూడా గుర్తుంటాయనడంలో అతిశయోక్తిలేదు.

అతని భావాలలాగానే భాస్కరం చాలా అందమైన మనిషి. అన్ని విధాల రాజీకి తగిన భర్త. అదృష్టం పండిందని అప్పుడు అనుకున్నాను. లేకుంటె అతడెక్కడ? నేనెక్కడ? అతి సాధారణమైన నాలాటి గుమాస్తా బ్రతుక్కి రాజీ భాగస్వామిని అయితే-ఆమె అనుభవిస్తో సుఖశాంతు లేమయ్యేది.

ఇంకోనయం-మేమిద్దరం కలిసి తిరుగుతున్న రోజుల్లో 'నిన్ను ప్రేమించాను రాజీ!' అని కవిత్వం చెప్పానుగాదు. చెప్పినా ఆ పిల్ల కాదనే మాట నిజం. ఆ పైన భాస్కరాన్ని పెళ్ళాడి 'చూశావా సోదరా! ఇంత భాగాన్ని వదలి నిన్ను పెళ్ళాడతా! అని నీకు మాటిస్తే నాగతేమయ్యేది' అని నా మొహం ముందే అనేసి వుండేది.

నా అంత పిరికివాడూ, మొహమాటస్థుడూ, బిడియస్థుడూ మరొహడు వుండడు. ఒక విధంగా ఈ సుగుణాలే ఆమె ప్రయోగించబోయే వాడియైన బాణాల్లాంటి మాటలనుంచి నన్ను తప్పించాయని గూడా చెప్పుకోవచ్చు.

రాజీ నేనూ ఒకే ఊళ్ళో పుట్టాము. అక్కడ పెరిగి పెద్దవాళ్ళయ్యాము. మా రెండిళ్ళూ పక్కపక్కనే వుండేవి. రాజీ వాళ్ళనాన్న రాజకీయాల్లో తిరిగి, జైళ్ళకెళ్ళి యిప్పుడు ఒకానొక ప్రముఖ రాజకీయ

పేత్తగా స్థిరపడ్డారు. వాళ్ళకున్న మేడలాటి హోదా రోజురోజుకీ పెరిగి పోవడం నిజంగా వాళ్ళ అదృష్టమే. అలాటి వాళ్ళకి నేనెంత ? అందు కనే నోరువిప్పి నా మనసులోని మాట రాజీతో చెప్పలేదు.

ఒక పెద్ద గండం రాజీకి నానుంచే తప్పింది.

తీవ్రమైన ఎండలో నడిరోడ్డుమీద నిలబడ్డ నాలాటివాడు జరిగిన కథ నెమరు వేసుకోడానికి తగిన కారణం లేకపోలేదు. ఏమీ తోచని వాడు గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ పాత విషయాలు గుర్తుచేసుకుంటూన్నాడంటే ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు. పైగా—రాజీ రాసిన ఈ ఉత్తరం ఒకటి. గడిచిన కథని యావత్తు కదిలిస్తుంది.

ఏడాదిన్నర క్రితం సంక్రాంతికి సెలవుపెట్టి మా ఊరు వెళ్లాను. రాజీ పుట్టింటికి వచ్చిందని తెలిసింది. ఆ సాయింత్రం వీలు చేసుకుని ఆమెను పలుకరించడానికి వెళ్ళాను. అప్పుడు రాజీ చాలా కొద్దిసేపు మాత్రమే మాటాడింది. అవుతే ఆ మాటల వెనక—ఆమె మనసులో ఏదో దాచుకున్నట్టు కనుపించింది. ఆమె మొహంలో ఏదో వెలితి, ఆమె మాటల్లో ఏదో నిరుత్సాహం పసిగట్టాను. ఏమైనా రాజీ మునుపటి రాజీలా లేదు. ఆ మార్పుకి కారణమేమిటో నాకై నేను అడగాలనిపించ లేదు. వెంటనే తిరిగి ఇంటి కొచ్చేను.

భోజనాల దగ్గర చెల్లి చెప్పింది. రాజీకీ, వాళ్ళాయనకీ యేవో భేదాభిప్రాయాలు వచ్చేయిట. అతనితో పోట్లాడి పుట్టింటికి వచ్చేసిం దట. మళ్ళా తిరిగి ఆ యింటికి వెళ్ళనని మంకుపట్టుపట్టి కూర్చుందిట.

అదిరిపోయాను.

మంచి మనుషులు చాలా కొద్దిమంది ఉంటారు. వాళ్ళ మంచి తనం ఒక పట్టాన పూర్తిగా బోధపడదు. నిజమేనేమో. కాకుంటె, భాస్కరంలో యింత ఊహించరాని పొరపాట్లే మింటాయి ? అతను భార్యని ఆదరించలేనంత మూర్ఖుడా ! నేను నమ్మలేక పోయాను.

ఆఫీసు కెళ్ళాల్సిన క్రితంరోజు రాజీ కబురు పెట్టింది. వెళ్ళాను. కాఫీ యిచ్చింది. తాగేను. వెళ్ళిపోతున్నావటగా అన్నది. అవునన్నాను. మళ్ళీ యెన్నాళ్ళకి కలుసుకుంటామో నన్నది. నవ్వి ఊరుకున్నాను. ఏమి మాటాడాలో రాజీక్కూడా తోచింది కాదేమో, నన్నే, ఖబుర్లు చెప్పమన్నది. నేనేం చెప్పలేదు.

కాసేపటికి నే నడక్కుండానే భాస్కరం గురించి చాలా చెప్పింది. విన్న తర్వాత భాస్కరం పట్ల గౌరవం పెరిగిందేగాని, అతని పట్ల నా నమ్మకం చెదిరిపోలేదు.

భాస్కరం వాళ్ళు ఏమంత ఉన్నవాళ్ళు కారుట. అతను చదువు కుంటూన్న రోజుల్లో సుభద్ర అనే అమ్మాయితో అతనికి పరిచయం వుండేదిట. భూమి గుండ్రంగా తిరుగుతుందన్న మాటెంత నిజమో, ఆడపిల్లల్తో పరిచయం ప్రేమలోకి దించడమన్నది అంత నిజమని మా శోభనాచలం అంటూండేవాడు. సుభద్రని భాస్కరం మనసారా ప్రేమిం చాడు. పెళ్ళి చేసుకుంటానని మాటా యిచ్చాడుట. సుభద్ర ఒక పేద బడిపంతులి కూతురు. ఆ పిల్ల భాస్కరాన్ని నమ్ముకుంది.

అలాటిది కాస్తా భాస్కరం తాలూకు బలహీనతవల్ల ఆ పిల్ల జీవితంలో ఓడిపోయింది. భాస్కరం వాళ్ళనాన్నగారి మాటని కాదనలేక పోయాడు. ఆయన తన బాగుకోసం, తన సుఖంకోసం చేసే ప్రయ త్నాలకు తలొంచాడు. రాజీని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. కాని సుభద్ర ఆశ లనీ, ఆ బడిపంతులి గౌరవాన్నీ మంటలో కలిపాడు.

ఈ విషయాలన్నీ రాజీతో మరొకళ్ళా చెబితే భాస్కరాన్ని కొంతైనా శంకించడానికి అవకాశముండేది. కానీ, సాక్షాత్తు భాస్కరమే ఇవన్నీ చెప్పాట్ట.

రాజీ అన్నది—

"ఒక మాటు చెప్పి ఊరుకుంటే నేనంత పట్టించుకునే దాన్ని కాదు. రోజూ ఆయన ప్రేమకథ చెప్పి 'నాకు నిష్కృతి ఉందా రాజీ! నేను ద్రోహిని కదూ !' అంటూ నా చెవిదగ్గర యిల్లు కట్టుకుని చెపుతూంటే వినేదానికి నా కెలా వుంటుంది ? నేను వారికి భార్యని. నాకు చెప్పవలసినవీ, చెప్పి నొప్పించకూడనవీ వుంటాయి. ఆ యింగితం లేదు. కేవలం నా సహనాన్నీ, నా మంచితనాన్నీ పరీక్షించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మితిమీరి పోతూంటే నేనేమైపోతాను ? నాగురించి ఆయ నేమైనా ఆలోచిస్తున్నారా ? భార్యల ముందు తన ఘనతనిలా చాటి చెప్పుకోవడం సంస్కారమా ? నిజం రావ్ ! విసిగిపోయాను."

ఇదంతా విని నేను చాలా బాధపడ్డాను.

మనిషిలో బలహీనత ఎంతపనైనా చేస్తుంది. అతని బలహీనత రాజీ ఉద్దేశ్యంలో నేరమేకావచ్చు. తాను లోగడ చేసిన తప్పుకి జీవిత పర్యంతం దిగులు పడటం, ఎదటివారి సానుభూతి పొందడానికి ప్రయత్నించడం ఏమంత ఆశ్చర్యమైనదీ, చిత్రమైనదీ కానేకాదు.

రాజీకి ఎన్నో విధాల నచ్చచెప్పాను. ఆమె నా మాటలు వినిపించుకోలేదు. అంతలోనే విషయం మార్చి నా పెళ్ళి ప్రయత్నాల గురించి మాటాడింది. జవాబు తిన్నగా చెప్పడం ఇష్టంలేక ఇంటి కొచ్చేశాను.

రెండు నెలలు తర్వాత రాజీ దగ్గర్నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది.రాజీ భాస్కరం దగ్గరికి వెళ్ళిపోయిందిట. అతనికి తీవ్రమైన జబ్బు చేసిందిట. కడుపులో ఏదో పుండు పుట్టిందని వైద్యులు నిర్ణయించారు. ఆపరేషన్ చేశారు. ఆ విషయం భాస్కరం రాజీకి వ్రాయలేదు. రాజీ మావగారు చాలా భయపడుతూ ఉత్తరం వ్రాశారుట. ఆ ఉత్తరం చదివి క్షణమైనా ఆలస్యం చెయ్యకుండా వెళ్ళిపోయిందిట.

అతనికి ఆపరేషన్ జయప్రదంగా ముగిసింది. రాజీ మనసు

కుదుటపడింది. 'ఇంత జబ్బులో వుండికూడా మీరు నాకెందుకు ఉత్తరం వ్రాయలేద'ని రాజీ అడుగుతే అతను నవ్వి అన్నాట్ట 'రాజీగారికి భర్తమీద కోపం గదా మరి' అని. రాజీ వ్రాస్తుంది. 'ఇంత మంచి మనిషిని నేనెందుకు అపార్థం చేసుకున్నానా' అని యిప్పుడు చింతిస్తున్నాను. నన్ను దేవుడుగూడా క్షమించలేడు'

నవ్వు వచ్చింది నాకు.

ఆడవాళ్ళందరూ ఇంతేనా ? లేక మా రాజీ ఒక్కర్తేనా ? తన తప్పుని తాను చెప్పుకుని కుళ్ళి పోతున్నప్పుడు అర్థంగాని అతని 'మంచి తనం' ఈరోజున ఆపరేషన్ జరిగి స్వస్థత చేకూరిన తర్వాతగానీ అర్థం కాలేదంటే, నవ్వురాదూ మరి. ఇందులో ఆమెకు కనిపించిన 'మంచితనం' ఏమిటో మా రాజీ కొక్కర్తెతే తెలియాలి.

ఆ తర్వాత ఆమె దగ్గర్నుంచి వచ్చిన ఉత్తరాలన్నీ సవ్యంగానే వున్నాయి. వాళ్ళాయిన ఆమెపట్ల ఎంత అభిమానం, ఆదరణా చూపిస్తుంటారో; వాళ్ళాయన ఎంత చక్కగా బొమ్మలు గిస్తారో; వాళ్ళాయన ఎంత తియ్యగా పాడతారో వగైరాలే ఆ ఉత్తరాల తాలూకు ముఖ్య విషయాలు.

కానీ మొన్న వచ్చిన ఉత్తరంలో —

దూరంగా బస్సుమోత వినిపించింది. ఆత్రంగా లేచి నిలబడ్డాను. ఒళ్ళు దులుపుకుని రోడ్డుమీదకు వచ్చాను. అప్పటివరకూ నీడచాటున కూర్చుని హఠాత్తుగా ఎండలోకి వచ్చానేమో కళ్ళు తిరిగాయి. వళ్ళు తూలినట్టయింది. సర్దుకు నిలబడి రోడ్డు చివరివైపు దృష్టి నిలిపాను. అంత దూరంలో ఎఱ్ఱటిదుమ్ము మబ్బులాగా పైకి లేచింది. ఉన్నకొద్దీ బస్సు దగ్గరవుతున్నట్టు మోత వినిపిస్తోంది. అమ్మయ్య బ్రతికేను.

బస్సు ఫర్లాంగు దూరంలో ఉందనగానే చెయ్యెత్తి నిలబడ్డాను. బస్సు వచ్చింది. జాలిలేని దానిలా నన్ను దాటనూ దాటింది. ఎండలో

దిక్కుతోచక వస్తున్న నా మొహాన్ని యింత దుమ్ము ప్రసాదించి మరీ వెళ్ళిపోయింది.

బస్సు కనుమరుగైన తర్వాత ఏడుపొచ్చింది. బస్సు తప్పిందే అన్న బాధకి ఈ ఎండొకటి జతయ్యింది. గబ గబా చెట్టు మొదట్లోకి వెళ్ళిపోయి నా చేతుల్లో మొహాన్ని కప్పుకుని కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడిచాను. జీవితంలో చాలా తక్కువ మాట్లు ఏడ్చిన వాళ్ళలో నే నొకణ్ణి. బాగా గుర్తుండి పోయే ఏడుపుల్లో అదొకటి.

ప్రకృతి యావత్తూ నామీద పగబూనినట్లుంది. 'మానవాధముడిని బుగ్గి చెయ్యవలె' అన్నట్టు నా పైన విజృంభిస్తోంది. దాహం. గొంతుక ఆరిపోయింది. ఆకలి. మెలికలు తిరిగిపోతున్నాను. గట్టిగా అరవాలని వుంది. అరిచినా అడవిలో మొరాలకించేనాథు డెవడూ ఉండడు. ఉన్నా వచ్చి ఆదుకునే సహృదయతా ఉండదు. పోతే, నాకు చాతనయ్యింది ఏడుపు. అయినా వోపికలేని తర్వాత ఏడుపుమాత్రమే మొస్తుంది నా పిచ్చిగానీ.

దిగాలుపడిపోయాను.

ఇక్కడ నా స్థితి ఇంత అధ్వాన్నంగా ఉంది. అక్కడ రాజీ ఎంత ఖంగారు పడిపోతుందోగదా. ధైర్యం చెప్పటానికి ఆత్మీయుల సాన్నిధ్యం ఎంతైనా అవసరం. రాజీ ఉత్తరం రాసి పదిరోజులు గడిచాయి. ఏరోజు కారోజు నాకోసం ఎదురుచూస్తూనే ఉంటుంది పాపం. నే నెంతకీ రాకపోవడంతో నన్నేవిధంగా భావించినదో ఏమో,

పిచ్చెత్తినట్టయింది. కసిగా పళ్ళు కొరుక్కున్నాను.

మళ్ళా కారు శబ్దం వినిపించింది. ఒక నిశ్చయానికి రావడం గూడా జరిగింది. ఏం జరిగినా సరే—రోడ్డుకి అడ్డంగా నిలబడాలి. నా

అవసరాన్ని చెప్పుకోవాలి. వింటారా సరేసరి. లేదూ—దౌర్జన్యం చేసైనా సరే నా కోరిక నెరవేర్చుకోవాలి. ముందు ఈ రాకాసి ఎండ బారినుంచి తప్పుకుంటేనే గాని నాకు మనశ్శాంతి లేదు.

అప్పటికే రోడ్డు మధ్యన నిలబడి ఉన్నాను. ఎండ తీక్షణంగా ఉంది. వడగాడ్పు రివ్వున వీస్తూనే ఉంది. దాహం. ఆకలి. కాళ్ళు తేలి పోతున్నాయి. కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. శక్తినంతా కూడగట్టుకుని అలాగే నిలబడిపోయాను.

ఒచ్చేది చిన్నకారు. వేగంగా వస్తోంది. వొచ్చేసింది. రెండు చేతులూ చాపి నిలబడ్డాను. అంతే నా వళ్ళు తూలిపోయింది. నేలమీద ఒరిగిపోయినట్టు జ్ఞాపకం.

* * * *

కళ్ళు విప్పాను. మంచంమీద పడుకున్నట్టు గ్రహించగలిగాను. గభాలున లేచి కూర్చున్నాను.

"నో .... నో .... లేవకండి" అన్నా డతను.

అతనికి పాతిక సంవత్సరా లుంటాయి. మనిషి ఆజానుబాహువు. ఎత్తుకి తగ్గ శరీర సౌష్టవం తీర్చిదిద్దినట్టుంది. అతని చేతిలో తుపాకి వుంది. తుపాకిని తుడుస్తూ కిటికీదగ్గర కూర్చుని ఉన్నాడు.

చిన్న గదైనా చక్కగా అలంకరించి వున్నది. ఎక్కువ భాగం దుప్పి కొమ్ములూ, పులి చర్మాలూ వగైరాలే ఆ గదికి అలంకారాలు. షైం మూడయ్యింది.

"పాపం....ఆ ఎండలో ఎంతసేపట్నుంచి నిలబడి వున్నారో" చేతిలోని తుపాకిని గోడమీద మేకులకు తగిలిస్తో అతనే అన్నాడు.

"ముందు ఈ నిమ్మరసం తాగండి" అన్నాడు గ్లాసు నా ముందుంచుతూ.

గబగబా తాగేశాను. అతను నావైపు తృప్తిగా చూశాడు.

"నా పేరు సత్యనారాయణ. పరిచయస్థులు సత్యమని పిలుస్తారు. మీరీ ప్రాంతాలకి కొత్తవాళ్ళనుకుంటాను"

అవునన్నట్టు తలూపి, మా వూరుపేరు చెప్పాను.

"అలాగే కనిపించారు. ఒక విధంగా నేను కృష్ణాజిల్లా వాడిననే చెప్పాలి. మా పెత్తల్లి నన్ను దత్తత చేసుకోడంతో యీ జిల్లా వాడినైపోయాను. చదువు సంధ్యలు కృష్ణాజిల్లాలోనే జరిగాయి. చదువైన తర్వాత ఉద్యోగం చేయవలసిన అవసరం లేకపోవడంతో ఈవూరొచ్చి పొలం గట్రా చూసుకోడం మొదలెట్టాను. కాలం గడవటానికి 'వేట'ని అలవాటు చేసుకున్నాను. ఈ చుట్టు పక్కల అడవులు వేటకి అనువైనవి. వేటనుంచి తిరిగొస్తూండగానే మీరు కలిశారు. ఆపేళ వేటలో చేతికి పని దొరకలేదు" అన్నాడు అతను నవ్వుతూ.

నాకు వేటగాళ్ళన్నా, వేట అన్నా మొదట్నుంచి సదభిప్రాయం లేదు. కారణం లేకుండానే అభిప్రాయాలు చెప్పడం చాలామందికి నచ్చకపోయినా ఇది మాత్రం నిజం. సాధారణంగా వేటపట్ల అభిమానం చూపేవాళ్ళకి లోకమంతా ఆ 'జంతువులే'నని నా వూహ. అది హాస్యాస్పదమైతే కావచ్చు. అయినా యీ భావం నానుంచి దూరం కాలేదు.

వేటమీద అతనికిగల మోజు నాకు భరించరానిదేనైనా, సత్యం పట్ల నాకా క్షణంలో గౌరవం కలిగింది. అతనో వేటగాడైతేనేం? ఆ చనువూ, ఆ స్నేహం.... చాలు.

"ఆ కారు.... మీదేనా?" నిర్ధారణ చేసుకునేందుకు అడిగాను.

"అవును. గర్వం కాదనుకుంటే నేను బ్రహ్మాండంగా డ్రైవ్ చేయగలను. అంత స్పీడులో వస్తున్న కారులో, స్టీరింగుదగ్గర నే కూర్చోకపోతే మీకు గొప్ప ప్రమాదం జరిగుండేది" చివర్ని నవ్వేశాడు.

"థాంక్స్" అన్నాను.

గుమ్మం దగ్గర అలికిడయ్యింది. ఒకావిడ అక్కడ తచ్చాడుతుం డటం గమనించాను. అతను ఆమెను చూచి అన్నాడు.

"లోపలికి రా"

ఆమె వచ్చింది. అతని కుర్చీపక్కన నిలబడ్డది.

"వీరు...." అతను నన్ను ఆవిడకి పరిచయంచేసే ఉద్దేశాన్ని నా పేరు తెలీకపోవడంతో ఆ క్షణానికి ఆపుకున్నారు.

సిగ్గుపడ్డాను. ఇంతవరకూ కనీసం నా పేరైనా చెప్పకపోవడం అన్యాయమే మరి. పేరు చెప్పాను.

"కొండదేవర గుట్ట దగ్గర స్పృహతప్పి పడిపోయారు." ఆ దంపతుల సంస్కారానికి ముచ్చటపడ్డాను.

అంతలో పనిమనిషి పళ్ళూ, బిస్కట్లూ, పాలూ తీసుకొచ్చింది. అవి టీపాయ్‌మీదుంచి వెళ్ళిపోయింది.

"అవి తీసుకోండి" అత నన్నాడు.

సత్యం వేటగాడై తేనేం — అతని ఆదరణ ?

"అవసరమైన పనుంటేనేగాని యీ ప్రాంతాల్లోకి ఎవ్వరూరారు. మన జిల్లాలవాళ్ళ కిక్కడేం తోచదసలు. అన్నట్టు అడగడం మరిచాను- ఏవూరు వెడుతున్నారో ¡"

చెప్పాను.

" ఆ ఊరు వెళ్ళాలంటే బస్సుకోసరం మళ్ళా మీరు కొండదేవర గుట్ట దగ్గరికే వెళ్ళాలి. మనం ఆ గుట్టకి మూడు మైళ్ళ పక్కనున్నాం"

"ఈ రాత్రికి నేను వెళ్ళిపోవాలి"

"ఈపక్క ప్రయాణాలు అనుకున్నంత తేలికాక్కాదు మాస్టారు. బస్సులు వాటిష్టమొచ్చినప్పు డొస్తాయి. పైగా చీకటి పడిందంటె ప్రయా ణాలు తప్పనిసరిగా మానుకోవాలి. మీ రీ పూట కిక్కడ భోజనం

చేయండి. రేపుదయం మిమ్మల్ని బస్సెక్కించే బాధ్యత నాది. సరేనా" అన్నాడతను అనునయంగా.

మరొకప్పుడైతే అలాగే ఉండిపోదును. కానీ —

"అవసరంగా వెళ్ళాలి. ఉత్తరమొచ్చి పదిరోజులైంది. భాస్కర మని నా మిత్రుడు చావు బ్రతుకుల మధ్య నున్నట్టు ఉత్తరంలో వుంది. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైపోయింది. వాళ్ళకి నేను చాలా కావలసిన మనిషిని. ..."

ఇంకా ఏం చెప్పేవాడినో తెలీదుగాని వాళ్ళిద్దర్లో ఎవ్వరూ మాటాడ కుండా గుడ్లప్పగించి నావైపు చిత్రంగా చూడటంతో మాట లాపేశాను.

క్షణంలో ఆవిడ పూర్తిగా మారిపోయింది. తలొంచేసింది. చేతుల్తో కళ్ళు మూసుకుంది. వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది. అతను ఆమెను దగ్గరికి తీసుకున్నాడు.

"ఏమిటిది సుభద్రా!? మరీ పసిపిల్లలా. తప్పు కదూ!"

సుభద్ర! సుభద్ర! నా చేతిలోని యాపిల్‌పండు ప్లేటులో ఉంచి ఆ యిద్దరి వైపూ చూస్తూండిపోయాను. అతను నా అవస్థని గమనించేడు కాబోలు -

"మరేమీ లేదు. మీరేం ఖంగారు పడకండి రావుగారూ. సుభద్ర కాస్త సుస్తీ మనిషి అంతే" అన్నాడు.

ఆవిడ అతని మెడని కావిలించుకుంది. అతను ఆమెను పక్క గదిలోకి తీసుకెళ్ళాడు.

నాకేం తోచకుండా ఉన్నది. దారిని పోతున్న దానయ్యని యిలా రావడమేమిటీ. వచ్చి వాళ్ళ ఆతిథ్యం పొందడ మేమిటీ. పొంది వాళ్ళ మనస్సు నొప్పించేలా మాటాడట మేమిటి?

ఇంతకీ భాస్కరం ప్రియురాలు సుభద్ర. ఈ సత్యం భార్య

సుభద్రి యిద్దరూ ఒక్కళ్ళేనా? ఈమాటు సత్యం నాకు నచ్చని అస లైన వేటగాడి బొమ్మ రూపంలో నా కళ్ళముందు తచ్చాడినట్టయింది. కొంచెం భయపడ్డాను.

మరో పది నిమిషాల్లో సత్యం నా గదిలోకి రానే వచ్చాడు. నన్ను కూర్చోమని చెప్పి అన్నాడు.

"సుభద్రికి ఫిట్సు రావడం కొత్తకాదు. ఈ పల్లెటూళ్లో నేటి వైద్యు లొక రున్నారు. ఖబురంపాను. రేపుదయానికి మీ ప్రయాణం యెటూ వాయిదా వేసుకోవలసిందే. తప్పదు. కొంచెంసేపు రెస్టు తీసు కోండి. మళ్ళీ భోజనానికి పిలుస్తాను" అని చెప్పి నామాటైనా వినకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

చాలా తమాషైన సన్నివేశంలో ఇరుక్కున్నాను. ఆలోచనలతో తల వేడెక్కిపోతున్నది. తలుపుకి గడియవేసి మంచంమీద వాలిపోయి గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాను.

తలుపు శబ్దమైతే కళ్ళు విప్పాను. తలుపు తీశాను. నౌకరు నిల బడి ఉన్నాడు. అతని చేతిలో టవలూ, సబ్బూ ఉన్నాయి. స్నానం చేయవలసిందిగా చెప్పాడు. దొడ్లోకి వెళ్ళాను.

స్నానం ముగించి నా గదిలోకి వచ్చేసరికి సత్యం కుర్చీలో వున్నాడు. సిగరెట్టు ముట్టిస్తూ—

"సుభద్రికి మళ్ళా తెలివి తప్పింది. మరో గంటలో స్పృహ వస్తుందని వైద్యుడు చెప్పాడు" అన్నాడు.

మనసులో నొచ్చుకున్నాను.

"ఆ.... అన్నట్టు మీ మిత్రుడికేం జబ్బుటా?" అడిగాడు తాపీగా.

"లోగడ అతనికి కడుపులో పుండు పుట్టింది. ఆపరేషను చేసి

బాగుచేశారు. మళ్ళా మొన్నీ మధ్యనే అలాంటి జబ్బేదో వచ్చిందిట. హాస్పటల్లో చేర్చారుట. చాలా గాభరా చేస్తున్నట్టు ఉత్తరం వచ్చింది"

ఇక్కడ కాసేపాగి, అతని మొహంవంక పరిశీలనగా చూచి మళ్ళా మొదలెట్టాను.

"నాకు భాస్కరంతో అట్టే పరిచయంలేదు.వాళ్ళ అత్తగారిఊరు, మా వూరు కావడంవల్ల వాళ్ళావిడ ద్వారా అతను నాకు తెలిశాడు" అన్నాను.

అతనేం మాటాడలేదు. తన నొసటిని చేత్తో రాసుకున్నాడు.మరో చేతిలో సిగరెట్టు వెలుగుతోంది. రెండు క్షణాలు నిశ్శబ్దంగా గడచిన తర్వాత వాచీ చూచుకొని అన్నాడు.

"అప్పుడే ఏడైపోయింది. మీరు భోజనానికి లేవాలి మరి"

భోజనం నా కొక్కడికే వడ్డించారు. అతను నవ్వుతూ అన్నాడు.

"సుభద్రా నేను తర్వాత భోంచేస్తాము. ముందు మీరు కానివ్వండి"

మధ్యాహ్నం పీడించిన ఆకలి యిప్పుడు లేదు.ఎలాగోలా భోజనమయ్యిం దనిపించుకున్నాను. అతను వక్కపొడి డబ్బి,సిగరెట్టు పాకెట్టు నా ముందుంచి—

"అవసరమైతే పిలవండి. ఈ రాత్రికి కమ్మగా నిద్రపోండి" అన్నాడు గది దాటుతూ.

చిత్రమైన ఆతిథ్యం!

నిద్ర పట్టడంలేదు. ఆ యింట్లో అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. అందరూ నిద్రపోతున్నట్టున్నారు. ఏమీ తోచకపోడంతో మంచంమీంచి లేచాను. వాచీ చూసుకున్నాను. పది గంటలు. గదిలోంచి వరండాలోకి వొచ్చాను. సత్యం కనిపించాడు. పేముకుర్చీలో తలని పైకెత్తి యేదో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. నన్ను చూడగానే సర్దుకు కూర్చుని అడిగాడు.

"నిద్ర పట్టడంలేదులా గుంది."

"అవును."

"పాపం....మనసంతా మీ మిత్రుడిమీద వుండి ఉంటుంది"

ఏమిటీ పరామర్శ ?

"ఒక విషయం అడిగేదా?" అన్నా డతను.

"అడగండి"

"మీకు సుభద్రగురించి ఏమీ తెలీదా?"

ఉలిక్కిపడ్డాను. ఈ రకమైన ప్రశ్న యింత హఠాత్తుగా అడుగు తాడని తెలీదు నాకు. వెంటనే జవాబు చెప్పలేకపోయాను.

"నిజం చెప్పాలి"

"మీరు ఏ సుభద్ర గురించి అడుగుతున్నారో అర్థంగాకుండా ఉంది."

అతను నవ్వేశాడు. తర్వాత అన్నాడు.

"నే నూహించినంత వరకూ మీకు ఇద్దరు సుభద్రలు తెలుసు. అవునా ?"

యిలాటి మనిషికి నేనేమని చెబితే నచ్చుతుంది?

"నిజానికి నాకే సుభద్రా తెలీదు. రాజీ చెప్పిన మీదట భాస్క రానికి ఎవరో సుభద్ర అనే అమ్మాయితో పరిచయ మున్నదన్న సంగతి మినహా మరింకేమీ తెలీదు" అన్నాను.

అతను తేలిగ్గా నవ్వేడు. చూస్తుంటే యీ మనిషికి నవ్వడం 'హాబీ'గుంది.

"సాక్షాత్తు ఆ సుభద్రే నా భార్య ! ఇది మీరీపాటికి వూహించే వుంటారు. అవుతే యిది నిజమా అని నన్ను అడగ సంశయించి వూరు కున్నారు. కదూ?"

సత్యం మనసులు చదవగల నేర్పరి. అప్పటికీ నేనేం మాటాడ లేదు.

"సుభద్ర మా మాస్టారి కూతురు. నాకు భాస్కరం బాగా తెలుసు. అతను సుభద్రనెంత ప్రేమించిందీ, ఆ దరిమిలా అత నెవర్ని పెళ్ళి చేసుకున్నదీ తెలుసు. ఆ తర్వాత మాస్టారి అనుమతిమీద సుభద్రని నేను పెళ్ళి చేసుకున్నాను. నాదగ్గర అన్నీ వున్నాయి. భాస్కరానికిలేని ఆస్తి, హోదా, పరపతీ అన్నీ వున్నాయి. కానీ మాస్టారూ! నేను భాస్కరాన్ని కాదు. కాలేను" అన్నాడు బాధగా అతను.

నా మనసు చివుక్కుమంది.

ఆ తర్వాత అతనేదో మాటాడా లనుకున్నాడు గానీ మాటాడలేక పోయాడు. నా చేతిని గట్టిగా నొక్కుతూ.

"పోయి పడుకోండి ప్లీజ్" అన్నాడు.

ఆ ఉదయం మే మిద్దరం అతని కారుమీద కొండ దేవరగుట్ట దగ్గరికి బయలుదేరాం. కానీ అతను కారుని అక్కడ ఆపలేదు. తిన్నగా తీసుకొచ్చి నిన్న నే దిగిన రైలు స్టేషను దగ్గర ఆపేడు. నా కిదేం అర్థంకాలేదు. కారు దిగుతూ అదే అడిగాను.

"మరో పావుగంటలో మీవూరికి రైలుంది తిరిగి వెళ్ళిపోండి"

"నేను వెళ్ళవలసింది. మావూరుకాదు. భాస్కరం వాళ్ళ ఊరు"

అతను నామాట వినిపించుకోలేదు. స్టీరింగ్ దగ్గర కూర్చుని దోరు లాక్కుని అన్నాడు—

"భాస్కరం యింక లేడు మాస్టారు! నాలుగు రోజుల కిత్రమే ఈ దారుణం జరిగింది.

నా నెత్తిన పిడుగు పడినట్లయింది. ఇంకా వివరించి చెప్పవలసిన బాధ్యత అతనిది. కాని అప్పటికే అతని కారు చాలాదూరం వెళ్ళి పోయింది.

o—o